

Kielégítésileg lefoglalt ingók végrehajtás alól feloldása a követelés letétbe helyezése alapján. A végrehajtási törvényben végighúzódik a természetes gondolat, hogy ha olyankor, amikor a végrehajthatónak kielégítéséhez van joga, a végrehajtást szenvedő a végrehajtot kielégítette, olyankor pedig, amikor a végrehajthatónak csak biztosításhoz van joga, őt a törvény rendelkezései-
nek megfelelően biztosította, a végrehajtást szenvedő a további zaklatástól mentesítették.

Ennek a gondolatnak folyamánya a végrehajtási törvény 231. §-a is, melynek értelmében abban az esetben, ha az, aki ellen a biztosítási végrehajtás elrendeltetett, a biztosítandó összeget készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a bíróságnál leteszi, a biztosítási végrehajtás foganatosítása abban hagyandó, illetőleg az ingókra foganatosított biztosítási végrehajtás feloldása, vagy a zálogjog előjegyzésének kitörlése hivatalból elrendelendő.

Felmerülhetnek a kielégítési végrehajtási eljárás során is olyan körülmények, amelynek az a következménye, hogy a végrehajthatónak nem kielégítéshez, hanem csak biztosításhoz van joga.

Ilyenek: a Vhjt. 37. §-ának esete, amidőn a végrehajtást szenvedő a bírósági végzés ellen s különösen a végrehajtást elrendelő végzés ellen felfolyamodással él,

az 1912. évi XLIV. t.-c. 42. §-ának esete, amidőn a végrehajtás elrendelésének alapjául szolgáló határozatot felsőbbfoku, vagy más birói határozat nem jogerősen megváltoztatta, hatályon kívül helyezte, feloldotta, vagy korlátozta,

s a Vhjt. 42. §-ának esete, amikor a végrehajtást szenvedő az ellen az ítélet ellen, melynek alapján a végrehajtást elrendelték, halasztó hatállyal nem bíró igazolást, vagy perujítást ad be, egyben pedig visszvégrehajtási igényének veszélyeztetését kimutatta, a végrehajtható pedig nem nyújtott a visszvégrehajtás esetére biztosítást.

Mindezekben az esetekben tehát végrehajthatónak a felfolyamodás elintézéséig, illetve az Ét. 42. §-a esetén a végrehajtás alapjául szolgáló határozat rendelkezésének birói határozat által való visszaállításáig, a Vhjt. 42. §-a esetén pedig a fellebbezés, igazolás, vagy perujítás tárgyában való olyan döntésig, mely a végrehajtható kielégítése iránti intézkedést újból lehetővé teszi, csak biztosításhoz van joga.

A Vhjt. 37., az Ét. 42. s a Vhjt. 42. §-ai nem tartalmaznak olyan intézkedést, mely szerint, ha a végrehajtást szenvedő ezek eseteiben a végrehajtható követelését készpénzben, vagy a végrehajtási törvény rendelkezései-

nek megfelelő módon értékpapirokban a bíróságnál leteszi, az ingókra foganatosított végrehajtás feloldandó, vagy a zálogjog előjegyzésének kitörlése elrendelendő.

Adott esetben a központi kir. járásbíróság a kielégítési végrehajtást rendelő végzés alapjául szolgáló határozatnak a felsőbbíróság által történt feloldása eseténél a végrehajtató követelésének készpénzben bírói letétbe helyezése alapján az ingókra vezetett végrehajtás feloldása iránt előterjesztett kérelme elutasította.

A járásbíróság határozatát a budapesti kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság 21. Pf. 16.712/1928. számú határozatával helybenhagyta s ekként e határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

A kir. járásbíróság és a törvényszék is határozatát azzal indokolja, hogy a végrehajtási törvény 231. §-ában csupán a biztosítási végrehajtás esetére tartalmaz olyan intézkedést, melynek értelmében a végrehajtató követelésének készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a bíróságnál való letétele esetében a foganatosított végrehajtás feloldandó, illetve a zálogjog törlendő; az adott esetben kielégítési végrehajtás lett elrendelve s azért, mert a kielégítési végrehajtást rendelő végzés alapjául szolgáló határozatot a felsőbbíróság feloldotta, a végrehajtás még az Ét. 41. §-a ellenére sem tekinthető biztosítási végrehajtásnak.

Ha mindentől elvonatkoztatottan csak azt nézzük, hogy a Vhjt. 31., az Ét. 41. s a Vhjt. 42. §-a nem tartalmaznak a Vhjt. 231. §-ában foglaltakhoz hasonló kifejezett rendelkezést, azt mondhatnám, hogy e kérdésben vacuum juris van.

Csakhogy alig van meg valahol inkább a horror vacui, mint éppen a jogban s a jogász éppen akkor emelkedik feladatának magaslatára, mikor a törvény hézagait magából a törvényből, ha pedig ez nem lehetséges, az általános jogból vett anyaggal kitölti.

Nem lehet elvitatni, hogy a törvényhozó nem akart, nem akarhatott a végrehajtatonak, aki követelésének kiutalására igényt nem tarthatott, hatalmat adni arra, hogy amidőn a végrehajtást szenvedő teljes követelését készpénzben, vagy a törvénynek megfelelő módon óvadékképes értékpapirban a bíróságnál letette akként, hogy ha a kiutalás iránti igény beáll, a kielégítésnek mi akadály se lehet, a végrehajtást szenvedő egyéb vagyonát foglalás alatt tarthassa, az esetleg a letétel előtt foganatosított zárlattal a teljes fedezetet nyújtott végrehajtást-szenvedőt továbbra is chicanirozhassa, mert különben a joggal való visszaélésnek kívánt volna teret nyitni.

A végrehajtást szenvedőnek nagyon fontos vagyoni

és erkölcsi érdekei fűződhetnek ahhoz, hogy ingóságai foglalás, vagyoni zárgondnoki kezelés alatt ne maradjanak s ha helytálló lenne a fent ismertetett határozatokban lefektetett bírói felfogás, akkor a foglalás esetleg zárlat feloldása végett kénytelen volna lemondani a Vhjt. 27.; az Ét. 42. és a Vhjt. 42. §-ában biztosított jogairól s hozzájárulni ahhoz, hogy a letett összeg a végrehajthatóknak, akinek különben erre joga nincs, kiutaltassék s ez által kitegye magát annak, hogy azt az összeget, amire nézve későbbi határozatok kimondhatják, hogy végrehajthatót nem illették, soha meg nem kapja.

A törvényhozónak nem lehetett célja, hogy azt a kedvezményt, amit egyik kézzel teljesen indokoltan megadott a végrehajtást szenvedőnek, a másik kézzel elvegye.

A törvényhozónak nem lehetett célja ilyen helyzeteket teremteni s ilyen módon akkor, midőn a végrehajtható követelése 100%-ig fedezve van, a végrehajtást szenvedő kiuzsorázásának lehetőségét megadni.

Nyilvánvaló, hogy a törvény rációja a Vhjt. 37. és 42., valamint az Ét. 42. §-ánál sem lehet más, mint a Vhjt. 231. §-ánál, már pedig „ubi eadem legis ratio, eadem legis dispositio.“

Ha a törvény valamely esetre, amidőn ennek maga a törvény konstrukciója s a benne foglalt joganyag szelleme szerint feltétlenül intézkedést kell tartalmaznia, hiányos, ott van az analogia eszköze, amelynek igénybevételénél nem is szükséges a távolabbi mezőnyre, a joganalógiáig (analogia iuris) kalandoznunk, mert maga a végrehajtási törvény tartalmazván azonos esetre világos intézkedést a törvényanalogia (analogia legis) kéznél van.

De lege lata tehát elég világos a helyzet s nyilvánvaló, hogy a Vhjt. 231. §-ában foglalt elvet a Vhjt. 37., 42. és az Ét. 42. §-a eseteiben is alkalmazni kell.

De lege ferenda azonban, hogy a bírónak biztos vezérfonal legyen a kezében, határozottan ki kellene mondani a végrehajtási törvény készülő újabb novellájában, hogy, ha a végrehajtást szenvedő a Vhjt. 37., 42. és az Ét. 42. §-a esetén a 231. §-ban irt módon biztosítást nyújt, a biztosítékul nyújtott értéken felüli vagyontárgyak tekintetében a végrehajtás feloldandó.

Dr. Doroghly Kálmán.

Most jelent meg:

Munkaügyi bírói határozatok 1900—1928.

A magánalkalmazottak szolgálati és nyugdíjviszonyai.

Összeállította:

Dr. HOFHAUSER IMRE,
a budapesti kir. járásbíróság
munkaügyi bírója.

Az előszót írta:

Dr. DEGRÉ MIKLÓS,
a budapesti kir. ítélőtábla
elnöke.